
MANTSINSAAREN VANHA KALMISTO

---

27. JOULUKUUTA 2021

RAIMO MAJURI

Hautausmaan alue vuoden vuoden 1929 topografikartan mukaan

copyright Maanmittauslaitos/Puolustusvoimat

Mantsisaaren metsäkalmisto sijaitsee saaren pohjoisosassa Peltoisten kylän lähellä, Kirkkolammen pohjoispuolella. Hautausmaan luoteispuolella sijaitsi Peltoisten kirkko, joka paloi talvisodan aikana 21.1.1940.

Hautausmaan vieritse kulkee Mantsinsaaren pengerialturille päätyvä kapea hiekkatie. Matkaa rantaan kertyy noin 3-4 kilometriä. Autolla pääsee lähimmäksi Pöllän rantaan Lunkulan puolelle, josta laiturin päähän on lyhyt venematka.

Alla on alueesta tuore satelliittikuva (Google Maps), johon on merkitty hautausmaan alue punaisilla pisteillä (sivu 4). Hautausmaa on itä – länsi suunnassa noin 300 m pitkä, itäpäästä 100 m ja länsipäästä 50 m leveä alue. Se on hiekkaharjanteella, joka on ilmeisesti muodostunut jääkaudenjälkeisen Litorinameren aaltojen kasaamista rantavalleista.

Mantsinsaarseura on raivannut hautausmaan aluetta muutamaan otteeseen mutta se on edelleen aika ryteikköinen. Alueen länsipäähän on tehty seuran toimesta portti paikkaan, josta alkaa harjannetta pitkin kulkeva polku. Portin on suunnitellut ja rakentanut Olavi Kima. Polun poikki on kaatunut isojakin puita, joten raivattavaa on vielä paljon jäljellä. Alueella oli varmaan ennen muitakin kulkureittejä, mutta ne ovat nyt kasvaneet umpeen. Aluetta on aikanaan ympäröinyt puinen aita mutta siitä ei ole enää mitään jäljellä.

Monet hautaristit ovat aikojen saatossa lahonneet tai päätyneet muuhun käyttöön. Tarkkaan katsoen maastosta erottuu paljon kumpuja, joiden kätkemien leposijojen haltijoita tuskin koskaan saadaan enää selville. Hautausmaan alkuperäiset hautapaikkaluettelot ja kartat ovat kadonneet talvisodan aikana. Mikkelin maakunta-arkiston tietojen mukaan kirkon arvoesineitä ja kirkonkirjoja haudattiin maahan evakkoon lähtiessä mutta niitä ei enää löydetty välirauhan aikana.

2016 Mantsinsaarseura kuvasi hautapaikkoja ja listasi haudattujen nimiä sekä siisti ympäristöä raivaamalla kasvillisuutta. Identifioituja haudattuja kertyi noin 50, joista osalle saatiin selville myös syntymä- ja kuolinaika.

Hautausmaalle on haudattu ihmisiä huomattavasti enemmän ehkä jo hyvinkin kaukaisina aikoina. Alueelta on löydetty 1927 haudankaivuun yhteydessä muinaisesineitä, jotka on ajoitettu viikinkiaikaan ja joiden on arveltu kuuluvan polttohaudatulle henkilölle. Muinaishauta sijaitsee hautausmaan länsipäässä etelään viettävällä rinteellä.

Kolme haudasta löydetyistä esineistä on kansallismuseossa Helsingissä (KM 10716 1-2, KM 10722 1). Asutusta seudulla on löytöjen perusteella ollut jo rautakaudella ehkä aiemminkin.

Aluemenetyksen jälkeen paikalliset asukkaat hautasivat hautausmaalle omia kuolleitaan, viimeisin haudaus on tehty 2013.

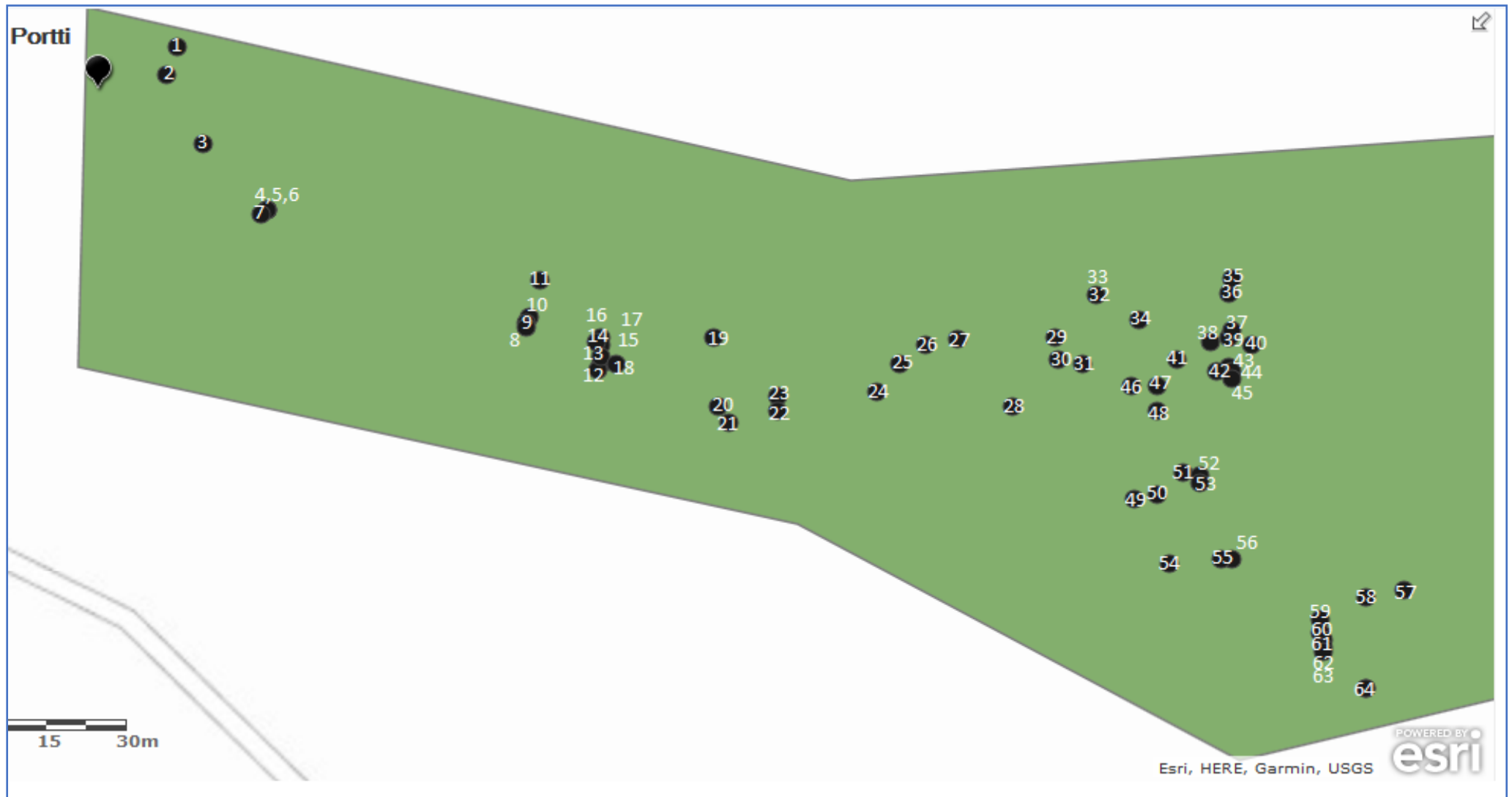
Yleisilme hautausmaalla on metsäinen, jopa aarniometsän kaltainen. Paljon on kilpikaarnaisia vanhoja mäntyjä, osa jo kumoon kellahtaneina. Valurautaisia hautaristejä on rikottu ja hautakiviä kaadettu tai kuljetettu pois. Joitain hautapaikkoja on myös uudelleen kunnostettu suomalaisten toimesta.

Haudattujen luettelossa on yksi jatkosodan sankarivainaja, jonka hauta on hautausmaan itäreunassa. Muitakin saarelaisia menehtyi samoihin aikoihin jatkosodan alkupäivinä mutta heidän hautapaikoista ei ole tarkempaa tietoa.

Sotilashautojen osalta on voimassa Suomen ja Venäjän välinen valtiosopimus (95/1992), jonka pitäisi taata hautarauha ja hautapaikka ”määräämättömäksi ajaksi”. Toivottavasti sopimus koskee koko Mantsinsaaren hautausmaata.

TUNNISTETTUIJEN HAUTAPAIKKOJEN SIJAINTI

LISTA TUNNISTETUISTA VAINAJISTA

No.	NIMI	SYNTYMÄAIKA	KUOLINAIKA	GPS KOORDINAATIT	LISÄTIETOJA
1	Immonen I.J.	1818	18.12.1898	61.3700085,31.600620	
2	Mihail Vasilevitš	1887	1945	61.3699612,31.600584	
3	Kuha Eeva Paraskeeva Mariantytär	4.11.1908	8.3.1931	61.369840, 31.600711	Työmpäinen, haudattu 11.3.1931
4	Kokotti Juho	1.11.1935	15.1.1937	61.369724, 31.600935	
5	Kokotti Matrona os. Mulju	1.11.1875	12.10.1929	61.369724, 31.600935	
6	Kokotti Vasili	30.3.1873	15.10.1923	61.369724, 31.600935	
7	Tuntematon			61.369716, 31.600917	
8	Prokki Anastasia	10.10.1908	8.6.1924	61.369518, 31.601851	
9	Prokki Akilina	6.6.1882	26.11.1922	61.369526, 31.601851	
10	Prokki Mikael	24.9.1879	26.11.1922	61.369535, 31.601860	
11	Kondratjeva Jevdokia	1825	3.1.1908	61.369600, 31.601897	
12	Peiponen Pauli	3.6.1899	5.11.1900	61.369445, 31.602103	
13	Peiponen F.	2.7.1870	25.7.1896	61.369453, 31,602112	
14	Peiponen F.A.	30.12.1834	5.8.1890	61.369466, 31.602112	
15	Maria Saarinen, os. Kutja	13.8.1902	16.2.1926	61.369488, 31.602112	
16	Kutja Vasili	31.12.1880	13.6.1944	61.369492, 31.602094	
17	Saarinen Anastasia	31.12.1895	27.8.1922	61.369501, 31.602112	

18	Peiponen Simo	24.1.1874	8.5.1901	61.369453, 31.602166	
19	Tsupukka Teppo			61.3695006, 31.602506	
20	Kontio Dorofei	20.5.1871	20.11.1928	61.3693800, 31.602525	
21	Sinjoi Feodor	1865	20.5.1923	61.369350, 31.602561	Ojalaine Feodor Jegorinpoika
22	Voldi Stepaniina	3.2.1872	30.1.1935	61.369371, 31.602732	
23	Voldi Filip	2.10.1864	1908	61.369397, 31.602732	
24	Tuntematon			61.369406, 31.603082	
25	Tuntematon			61.369453, 31.603163	
26	Tuntematon			61.369487, 31.603253	
27	Bolodin Ilja	17.7.1859	9.12.1906	61.369496, 31.603370	
28	Jormalainen			61.369380, 31.603558	
29	Bablovitš Vladimir	1.12.1901	26.11.1966	61.369501, 31.603711	
30	Jagina M.M.	1915	1974	61.369462, 31.603720	
31	Kalška Anna A.	10.11.1913	31.12.1975	61.369453, 31.603809	
32	Kontio Ivan	25.2.1887	20.9.1929	61.369574, 31.603854	
33	Kontio Anna	27.6.1887	24.4.1919	61.369574, 31.603854	
34	Bolodin Olga	30.6.1899	14.1.1972	61,369531, 31.604008	
35	Tuntematon	15.6.1969	1.10.1969	61.369604, 31.604331	
36	Tuntematon	1901	1965	61.369578, 31.604322	
37	Tuntematon	1909	1971	61.369513, 31.604331	
38	Tuntematon	1966	1972	61.369500, 31.604322	

39	Smenow Olga	1869		61.399492, 31.604259	
40	Tuntematon	12.1.1963	16.7.1981	61.369488, 31.604403	
41	Tuntematon			61.369462, 31.604142	
42	Laamanen Vova	1948	1950	61.369440, 31.604277	
43	Tuntematon			61.369449, 31.604322	
44	Tuntematon			61.369440, 31.604331	
45	Tuntematon			61.369427, 31.604331	
46	Tuntematon			61.369414, 31.603980	
47	Zanjev Mihailj Timotjeevitš	12.1913	9.3.1959	61.369415, 31.604070	
48	Tuntematon			61.369371, 31.604070	
49	Suvisalo Anna	1.1.1874	26.11.1931	61.369216, 31.603989	
50	Fali Jeodogia Wasilijevna	28.11.1874	5.3.1922	61.369225, 31.604070	
51	Pitkänen Anni	11.11.1916	13.6.1935	61.369264, 31.604160	
52	Simani I.	11.11.1888	1931	61.369259, 31,604223	
53	Simani Pekka	7.9.1895	23.7.1942	61.369246, 31.604223	
54	Koslov Na		1919	61.369104, 31604115	
55	Konvoi Palagea	29.9.1881	11.2.1938	61.369113, 31.604295	
56	Konvoi Aleks	20.9.1881	11.2.1938	61.369113, 31.604331	
57	Meriranta Alvi	7.2.1919	8.1941	61.369057, 31.604941	sodassa kaatunut
58	Markitan Anatoli Nikolajevitš	15.6.1961	11.10.2003	61.369044, 31.604807	
59	Kylmäluoma Eleanora Marveena	29.6.1919	25.7.1986	61.369005, 31.604645	

60	Kylmäluoma Elina Gusmovna	1900	1957	61.368984, 31.604645
61	Kylmäluoma Helli Matveena	1926	1947	61.89712, 31.604654
62	Kylmäluoma Oiva	22.8.1950	21.11.1951	61.368958, 31.604654
63	Kylmäluoma Matvej Matjevitš	21.1.1923	24.2.2013	61.368949, 31.604654
64	Pankolainen Antip Dimitrinpoika	4.7.1871	12.2.1937	61.368885, 31.604807

LÄHTEET

1. Kuvat: Mantsinsaarseura 2016 (50), Raimo Majuri 2017 (10)
2. Kartat: Maanmittauslaitos, Google maps
3. Laatokan Mantsi kirja, toimittanut Valto A. Peiponen
4. Hautapaadet Mantsinsaaren hautausmaalla. Nuori Karjala 73 (2008):5, s.112-114. Patrakka Marjukka; Hopea Ester
5. Kansallisarkisto, Suomen sodissa 1939-1945 menehtyneiden tietokanta
6. Museoviraston kirjaston muinaiskalupäiväkirja
7. Finlex / valtiosopimukset / 95/1992
8. Karjalaan jääneiden sankarivainajien tietokanta (<http://www.ksv.mpoli.fi/haku.html>)

Emme vastaa henkilötietoihin mahdollisesti liittyvistä virheistä. Tiedot on kerätty pääasiassa hautakivistä ja Katiha tietokannasta.

HAUTAPAIKKOJEN KUVIA

No. 1

No. 2

No. 3

No. 4, 5, 6

No. 8, 9, 10

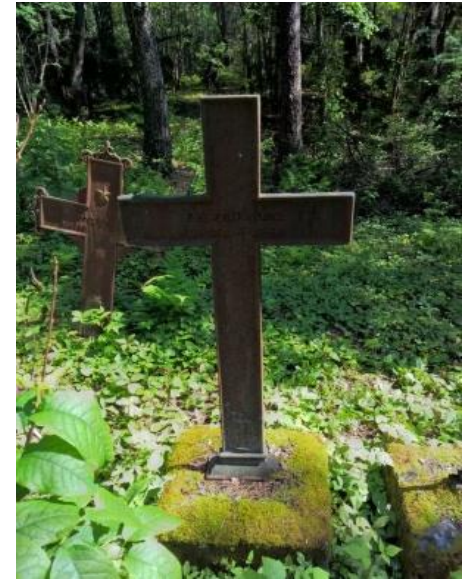
No. 11

No. 12

No. 13

No. 14

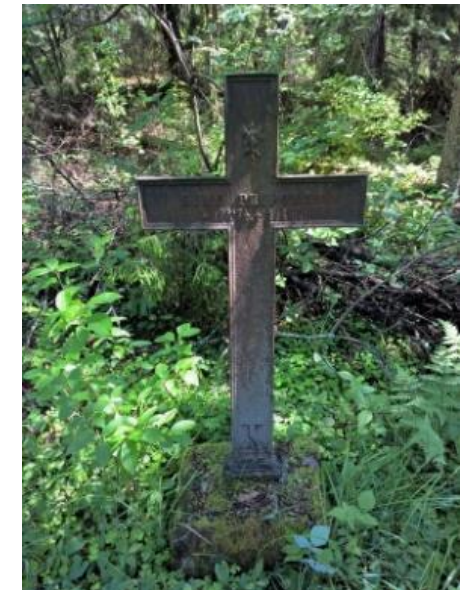
No. 15

No. 16

No. 17

No. 18

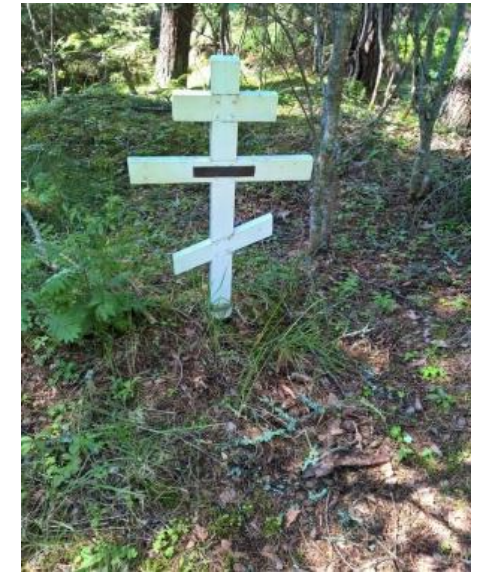
No. 19

No. 20

No. 21

No. 22

No. 23

No. 24

No. 25

No. 27

No. 28

No. 29

No. 30

No. 31

No. 32, 33

No. 34

No. 35

No. 36

No. 37

No. 38

No. 39

No. 41

No. 42

No. 43

No. 44

No. 45

No. 46

No. 47

No. 48

No. 49

No. 50

No. 51

No. 52

NO. 53

No. 54

No. 55

No. 56

No. 57

No. 58

No. 59

No. 60

No. 61

No. 62

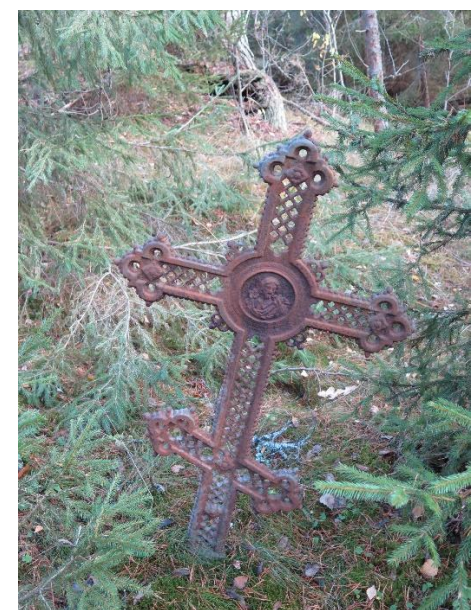
No. 63

No. 64

No. ?

No. ?

No. ?

No. ?